

Kohtuasi C-350/23**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

7. juuni 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Verwaltungsgerichtshof (Austria kõrgeim halduskohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

1. juuni 2023

Kassaator:

Agrarmarkt Austria II osakonna juhatus

Kaasatud isik:

T F

Põhikohtuasja ese

Põllumajandus – Ühine põllumajanduspoliitika – Otsetoetused –
Loomapidamistoetused

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

ELTL artikkel 267 – Liidu õiguse tõlgendamine

Eelotsuse küsimused

1. Kas 2020. aasta kohta esitatud tootmiskohustusega seotud loomapidamistoetuse taotlus määruse (EL) nr 640/2014 artikli 2 teise lõigu punkti 15 tähenduses, millega seoses kasutatakse veiste elektroonilises andmebaasis sisalduvaid andmeid määruse (EL) nr 809/2014 artikli 21 lõike 4 tähenduses, kujutab endast juhul, kui alles 15päevase tähtaja möödumisel loomade (veiste) karjamaale viimisest esitatakse sellekohane teatis vastavalt komisjoni 20. augusti 2001. aasta otsuse 2001/672/EÜ artikli 2 lõigetele 2 ja 4 koostoimes

määruse (EÜ) nr 1760/2000 artikli 7 lõikega 2, ebaõiget kannet veiste elektroonilises andmebaasis, mis vastavalt määruse (EL) nr 640/2014 artikli 30 lõike 4 punktile c ei ole toetuskõlblikkuse tingimuste – välja arvatud määruse (EL) nr 639/2014 artikli 53 lõikes 4 sätestatud tingimus – täidetuse kontrollimisel asjaomase toetuskava või toetusmeetme puhul määrava tähtsusega, millest tulenevalt käsitatakse asjaomaseid loomi kindlaksmääramata loomadena alles siis, kui ebaõige registrikanne tuvastatakse vähemalt kahe 24 kuu jooksul tehtud kontrolli käigus?

2. Kui esimesele küsimusele vastatakse eitavalt:

Kas esimeses küsimuses viidatud tootmiskohustusega seotud loomapidamistoetuse taotluse puhul on määruse (EL) nr 640/2014 artikli 15 lõike 1 ja artikli 34 tähenduses kohaldatavad määruse (EL) nr 640/2014 IV peatükis ette nähtud halduskaristused – kui põllumajandustootja esitab pädevale asutusele kirjaliku teatise loomade karjamaale viimise kohta, nagu on ette nähtud komisjoni 20. augusti 2001. aasta otsuse 2001/672/EÜ artikli 2 lõigetes 2 ja 4 koostoimes määruse (EÜ) nr 1760/2000 artikli 7 lõigetega 1 ja 2, kusjuures teatisest nähtub, et see on esitatud hilinemisega, kuna järgitud ei ole viidatud sätetes ette nähtud 15päevast tähtaega –, tingimusel et taotlejat ei ole teavitatud pädeva asutuse kavatsusest teha kohapealset kontrolli ja pädev asutus ei ole taotlejat veel teavitanud toetusetaotlusega seotud rikkumistest?

Viidatud liidu õigusnormid

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1760/2000, artiklid 2, 3, 5 ja 7
- Komisjoni 20. augusti 2001. aasta otsus 2001/672/EÜ, põhjendus 3 ning artiklid 1 ja 2
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1307/2013, artiklid 1 ja 52 ning I lisa
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1306/2013, artiklid 67, 68, 69 ja 77
- Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 809/2014, artikli 21 lõige 4
- Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 639/2014, artikkel 53
- Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 640/2014: artiklid 2, 15, 30, 31 ja 34

Viidatud riigisiseseid õigusnormid

- 2007. aasta turukorraldusseadus (Marktordnungsgesetz 2007, edaspidi „MOG“: § 8 („Otsetoetused“) ja § 8f („Vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetus“)

- 2015. aasta otsetoetuste määrus (Direktzahlungs-Verordnung 2015): § 13

„Vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetus

§ 13. (1) Vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetust antakse ainult nendele suvisele mägikarjamaale viidud veistele, lammastele ja kitsedele, kes on identifitseeritud ja registreeritud kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1760/2000 [...]. Loom on toetuskõlblik siiski ka siis, kui määruse (EÜ) nr 1760/2000 artikli 7 lõike 1 teises taandes nimetatud andmed on esitatud asjaomase looma mägikarjamaale viimise esimesel päeval.

(2) Vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetuse taotlemisel esitab põllumajandustootja mitmekordse pindalatoetuse taotluse ja suvisele mägikarjamaale viidud loomade loendi vastavalt riigisisese ÜPP horisontaalmääruse § 22 lõikele 5 ning veiste puhul lisaks veiste elektroonilises andmebaasis sisalduvad andmed, mis puudutavad mägikarjamaale/karjamaale viidud loomade kohta esitatud teatise vastavalt otsuse 2001/672/EÜ [...] artiklile 2.

(3) Vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetuse andmiseks määrav arv tehakse kindlaks asjaomasele põllumajandustootjale kuuluvate, 15. juuliks suvisele mägikarjamaale viidud loomade alusel.

(4) Loomad peavad jääma suvisele mägikarjamaale vähemalt 60 päevaks. Karjatamisperiood algab mägikarjamaale viimise päevast, kuid mitte varem kui 15 päeva enne teatise esitamist veiste suvisele mägikarjamaale/karjamaale viimise kohta või mägikarjamaale viidavate veiste loendi esitamist. [...]"

- Austria ÜPP horisontaalmäärus: § 21 („Esitamine“) lõiked 1 ja 1b ning § 22 („Ühtne taotlus“) lõiked 1 ja 5

Asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 Kaasatud isik esitas 2020. aastaks ühtse taotluse (mitmekordne pindalatoetuse taotlus), millega ta muu hulgas taotles tootmiskohustusega seotud toetust suvisele mägikarjamaale (karjamaa) viidud veiste eest.
- 2 Kaasatud isikule kuuluvad kaks lehma ja kaks muud veist viidi suvisele mägikarjamaale (karjamaa) 28. mail 2020. Selle kohta esitas kaasatud isik 1. juunil 2020 riigisisese õiguse alusel kehtiva 15päevase tähtaja jooksul teatise

pädevaks asutuseks olevale Agrarmarkt Austriale. Ka 1. juulil 2020 sündinud vasika (muu veis) kohta esitati teatis õigel ajal.

- 3 Kaheteistkümne ülejäänud muu veise kohta, kes olid karjamaale viidud juba 9. mail 2020, esitati teatis seevastu alles 15. juunil 2020, seega pärast 15päevase tähtaja möödumist.
- 4 Agrarmarkt Austria II osakonna juhatus määras 11. jaanuari 2021. aasta otsusega kaasatud isikule 2020. aasta eest otsetoetused summas 17 086,71 eurot. See summa koosnes põhitoetusest, keskkonnasäästlikumaks muutmise toetusest ja tootmiskohustusega seotud toetusest (summas 119,44 eurot).
- 5 Otsuse põhjenduses on märgitud, et kaheteistkümne 9. mail 2020 karjamaale viidud veise puhul ei olnud tootmiskohustusega seotud toetuse andmise tingimused täidetud, kuna neist ei olnud õigel ajal teatatud. Seega tuli vastavalt delegeeritud määruse nr 640/2014 artiklile 31 võrrelda neid kahteist looma, kelle puhul esines nõuete rikkumisi, veistega, kelle puhul olid toetuse andmise tingimused täidetud. Selle tulemusel vähendati toetust 100%, millest tulenevalt ei saanud 2020. aastal tootmiskohustusega seotud toetust anda.
- 6 Ühtlasi otsustati (täiendava karistusena vastavalt delegeeritud määruse nr 640/2014 artikli 31 lõike 3 kolmandale lõigule), et järgmise kolme kalendriaasta maksete tasaarvestamiseks peetakse kinni 235,60 euro suurune summa.
- 7 Selle otsuse peale esitatud kaebuses esitas kaasatud isik vastuväited tootmiskohustusega seotud toetuse andmata jätmisele. Ta juhtis tähelepanu sellele, et teatise veiste suvisele mägikarjamaale viimise kohta edastas kolmas isik hilinenult tema teadmata.
- 8 Bundesverwaltungsgericht (föderaalne halduskohus) rahuldab kaebuse ja teatas, et nii 100% mahaarvamine tootmiskohustusega seotud toetusest kui ka täiendava karistuse määramine „tühistatakse“. Agrarmarkt Austria II osakonna juhatus (edaspidi ka „Agrarmarkt Austria“) esitas otsuse peale kassatsioonkaebuse, mille kohta peab otsuse tegema Verwaltungsgerichtshof (Austria kõrgeim halduskohus) – eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Põhikohtuasja poolte peamised väited

- 9 Bundesverwaltungsgericht (föderaalne halduskohus) põhjendas oma otsust järgmiselt. Vastavalt MOG 2007 § 8f lõikele 1 on Austrias veiste mägikarjamaadel karjatamise eest võimalik saada tootmiskohustusega seotud toetust. Kohaldatakse lihtsustatud taotlemismenetlust, mis tähendab, et toetuskõlblikud loomad tehakse vahetult kindlaks veiste andmebaasi kantud veiste suvisele mägikarjamaale/karjamaale viimise teatise alusel. Toetuse andmise tingimus on veiste identifitseerimist käsitlevate sätete järgimine. 9. mail 2020 suvisele mägikarjamaale viidud kaheteistkümne veise kohta ei esitatud teatist

õigel ajal. On tõsi, et teatamiskohustuse rikkumised delegeeritud määruse nr 640/2014 artikli 31 tähenduses toovad kaasa toetuse vähendamise ja karistuse. Järgida tuleb siiski määruse artiklit 15, mille kohaselt ei määrata halduskaristust, kui toetusesaaja teavitab pädevat asutust kirjalikult, et toetuse- või maksetaotluses esitatud andmed ei ole õiged või on muutunud ebaõigeks. Sellise olukorraga on aga tegemist. Tuleb arvestada, et 2015. aasta otsetoetuste määruse § 13 lõike 2 kohane tootmiskohustusega seotud loomapidamistoetuse taotlus esitati mitmekordse pindalatoetuse taotluse ja suvisele mägikarjamaale viidud loomade loendiga ja 2008. aasta veiste identifitseerimise määruse § 8 kohase teatisega. Seda arvesse võttes kujutas 2008. aasta veiste identifitseerimise määruse kohane hilinemisega esitatud teatis endast samuti kirjalikku teatamist vigasest taotlusest delegeeritud määruse nr 640/2014 artikli 15 tähenduses. Sellist tõlgendust toetab ka põhimõte, et karistused peavad olema proportsionaalsed.

- 10 Agrarmarkt Austria on seisukohal, et hilinenud teatamine veiste viimisest karjamaale toob kaasa selle, et asjaomaste veiste eest jäetakse toetus andmata ja lisaks sellele määratakse karistus delegeeritud määruse nr 640/2014 artikli 31 tähenduses.

Eelotsusetaotluste põhjenduste lühikokkuvõte

- 11 Esimene küsimus: Verwaltungsgerichtshof (Austria kõrgeim halduskohus) ei ole Euroopa Kohtu 24. mai 2007. aasta otsust Maatschap Schonewille-Prins (C-45/05, EU:C:2007:296) arvestades kahtlust selles, et ka käesolevas asjas kõne all olev olukord, kus loomade viimisest suvisele mägikarjamaale või karjamaale teatamise tähtaega ei ole järgitud, kujutab endast vastavalt komisjoni otsuse 2001/672/EÜ artikli 2 lõigetele 2 ja 4 koostoimes määruse (EÜ) nr 1760/2000 artikli 7 lõigetega 1 ja 2 samuti määruse (EÜ) nr 1760/2000 kohaste identifitseerimis- ja registreerimisnõuete rikkumist, millest tulenevalt ei ole tootmiskohustusega seotud toetuse tingimus delegeeritud määruse nr 639/2014 artikli 53 lõike 4 ja – seda sätet Austrias üle võtva – 2015. aasta otsetoetuste määruse § 13 lõike 1 tähenduses täidetud ja loomi ei käsitata kindlaksmääratud loomadena delegeeritud määruse nr 640/2014 artikli 2 teise lõigu punkti 18 alapunkti a tähenduses.
- 12 Delegeeritud määruse nr 640/2014 artikli 30 lõike 4 punkt c piirab siiski registrikannetes, loomapassis või loomade elektroonilises andmebaasis tehtud vigadega seotud rikkumiste õiguslikke tagajärgi sellega, et asjaomast looma käsitatakse kindlaksmääramata loomana üksnes siis, kui selliseid vigu leitakse vähemalt kahe 24 kuu jooksul tehtud kontrolli käigus, eeldusel et need kanded ei ole toetuskõlblikkuse tingimuste – välja arvatud delegeeritud määruse nr 639/2014 artikli 53 lõike 4 kohane tingimus, seega kohustus identifitseerida ja registreerida veised vastavalt määrusele nr 1760/2000 – täidetuse kontrollimisel määravad.
- 13 Delegeeritud määruse nr 639/2014 artikli 53 lõiget 4 muudeti määrusega (EL) 2016/1393. Selle määruse põhjenduses 11 on märgitud, et „registris, loomapassis ja/või loomade elektroonilises andmebaasis sisalduvaid

ebaõigeid kandeid looma kohta seoses selliste üksikasjadega nagu sugu, tõug, värv või kuupäev tuleks käsitada rikkumisena pärast esimest leidu“, kui see teave on „oluline“ asjaomase toetuskava või -meetme raames loomade toetuskõlblikkuse hindamisel. Muudel juhtudel tuleks asjaomast looma käsitada kindlaksmääramata loomana, kui sellised ebaõiged kanded avastatakse vähemalt kahe kontrolli käigus 24 kuu jooksul.

- 14 Kuna riiklikesse andmebaasidesse – mida Austrias haldab Agrarmarkt Austria – sisestatakse loomapidajate esitatud teatised, on alust mõista mõiste „ebaõiged kanded“ all vigu, mis on põhjustatud ebaõigetest või esitamata jäetud teatistest.
- 15 Loomade suvisele mägikarjamaale viimise kohta teatise esitamise eesmärk on – vähemasti ka – kande tegemine loomade riiklikusse elektroonilisse andmebaasi (veiste andmebaas) ja teatis on tootmiskohustusega seotud toetuse taotluse osa. Käesoleval juhul oli 15. juunil 2020 esitatud teatis selle kohta, et kaasatud isiku kaksteist veist viidi 9. mail 2020 suvisele mägikarjamaale, sisu poolest õige. Selle vigasus tulenes aga hilinenud esitamisest, mis kujutab endast määruse nr 1760/2000 kohaste identifitseerimis- ja registreerimisnõuete rikkumist. Ent näib, et kõnealune rikkumine ei puuduta teisi tootmiskohustusega seotud toetuse andmise tingimusi ega mõjuta – jättes arvestamata delegeeritud määruse nr 639/2014 artikli 53 lõike 4 kohase tingimuse – taotluse läbivaatamist. Kui kvalifitseerida hilinenud teatamine loomade elektroonilises andmebaasis sisalduvaks ebaõigeks kandeiks, mis ei ole (muude) toetuskõlblikkuse tingimuste aspektist delegeeritud määruse nr 640/2014 artikli 30 lõike 4 punkti c tähenduses määrav, tuleks loomi järelikult käsitada kindlaksmääratud loomadena.
- 16 Seega võib tegemist olla delegeeritud määruse nr 640/2014 artikli 30 lõike 4 punkti c kohase juhtumiga. Sätte tõlgendus – eelkõige mõiste „ebaõige [kanne] loomade elektroonilise[s] andmebaasi[s]“ ja väljendi „ei kontrollita vastavaust muudele toetuskõlblikkuse tingimustele kui [...]“ tõlgendus – ei ole sellega seoses piisavalt selge.
- 17 Teine küsimus: Kui esimesele küsimusele vastatakse eitavalt ja seetõttu ei anta tootmiskohustusega seotud toetust kaasatud isiku kaheateistkümneme veise eest, kes viidi suvisele mägikarjamaale 9. mail 2020, tekib küsimus, kas kohaldada tuleb ka delegeeritud määruse nr 640/2014 IV peatükis (artiklid 15–34) ette nähtud halduskaristusi.
- 18 Delegeeritud määruse nr 640/2014 artikkel 15 lähtub ainult vigadest toetusetaotluses endas, mitte aga loomade identifitseerimise ja registreerimise kohustuse rikkumisest. Näib, et kaasatud isiku toime pandud rikkumine ei ole viidatud sättega hõlmatud. Delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikkel 34 laiendab aga artikli 15 kohaldatavust ka elektroonilise andmebaasi kannete vigadele ja väljajätmistele.
- 19 Loomade mägikarjamaale viimisest teatamisega tehakse kanne riiklikku andmebaasi tagantjärele ja sellega väljajätmine kõrvaldatakse. Seda arvestades

võiks asuda seisukohale, et delegeeritud määruse nr 640/2014 artikkel 34 koostoimes artikliga 15 on kohaldatav. Seda järeldust võiks toetada ka asjaolu, et viidatud sätete eesmärk näib olevat asetada soodsamasse olukorda niisugune loomapidaja, kes – ilma et ta oleks selleks sunnitud – tegematajätmise korvab ja saab seeläbi halduskaristusi vältida. Ei ole alust eeldada, et hilinevad teatamine, nagu seda tehti käesoleval juhul, peaks kaasa tooma raskemad tagajärjed kui mis tahes muu ebaõige või esitamata jäetud teatis, millega kaasneb ebaõige või puudulik kanne riiklikus andmebaasis. Ka määruse nr 1306/2013 artikli 77 lõikes 5 rõhutatud karistuste proportsionaalsuse põhimõtte võiks sellises olukorras nagu käesolev anda alust eeldada delegeeritud määruse nr 640/2014 artikli 34 kohaldatavust.

TÖÖDOKUMENT